

Børnerådet

30.03.2015

Til Folketinges Sundhedsudvalg

Folketinget har i sidste uge offentliggjort et brev fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab i Danmark (BUP-DK) til sundhedsministeren, dateret 8. december 2014. Brevet handler om forældresamtykke ved brug af tvang i den psykiatriske behandling af børn under 15 år. Jeg finder det nødvendigt at korrigere en række af de oplysninger, BUP-DK kommer med i henvendelsen.

- Børnerådet går også ind for ligestilling – ligesom BUP-DK gør. Vi mener, at børn i somatikken skal have rettigheder i samme omfang som dem, vi anbefaler, at børn i psykiatrien får. Det gør vi ud fra et ønske om, at alle børn og unge skal tilbydes en moderne, helhedsorienteret, inkluderende behandling, der respekterer børn og unges rettigheder. Disse rettigheder er klart formuleret i FN's Børnekonvention, der giver børn og unge ret til at blive inddraget og lyttet til og ret til at kunne klage over uretmæssig behandling.

Børnerådet mener ikke, at L137 i den nuværende udformning sikrer børn disse rettigheder.

- Børnerådet ønsker ikke at give børn under 15 år selvbestemmelsesret. Vi ønsker ikke at give børn ret til at bestemme, om de vil modtage en bestemt behandling eller ej. Men vi ønsker – i fuld overensstemmelse med Børnekonventionen – at børn bliver inddraget i beslutningerne, og at de har mulighed for at modsætte sig en bestemt behandling. Vi ønsker samtidig, at det skal være en lægefaglig beslutning, om børnenes synspunkt skal være afgørende for valg af behandling, således at det er det lægefaglige personale, der har til opgave at træffe beslutning om tvang ud fra en samlet vurdering af barnets situation. Dermed skal det også være psykiaterens ansvar at sikre, at beslutningen er rigtig og forsvarlig.

Lovforslag L137 placerer dette ansvar hos forældrene. Som Børnerådet og en lang række andre organisationer har påpeget, er dette ansvar urimeligt og potentielt skadeligt for forholdet mellem børnene og deres forældre.

- Hvis en lægefaglig vurdering fører til, at behandlingen alligevel gennemføres med tvang, skal børn have ret til at klage. FN's Børnekonvention er klar i sin formulering på dette område: Børn skal inddrages og gives klagemuligheder afhængigt af deres alder og modenhed. Som minimum bør børn i psykiatrien have samme ret til medbestemmelse – ikke selvbestemmelse – som de har jf. Lov om Social Service – dvs. fra det fyldte 12. år.
- Børnekonventionen beskytter først og fremmest børn og unges rettigheder – herunder deres ret til medbestemmelse og information. Forældrenes ret til at yde omsorg og

beskyttelse er underordnet hensynet til barnets tarv jf. konventionens artikel 3. Det er ikke foreneligt med konventionens bestemmelser at pålægge forældre til børn i psykiatrien ansvaret for beslutninger om tvangsbehandling.

- Børn i psykiatrien kan på grund af deres sygdom have en dårlig sygdomserkendelse. Det gælder også voksne. Men det er ikke et argument for at fratage dem retten til at blive hørt i de beslutninger, der bliver truffet om deres behandling. Det væsentlige er, at alle patienter i det psykiatriske system høres, samtidig med at ansvaret for den lægefaglige beslutning beror hos det lægefaglige personale.

Som det er i dag, er det lægefaglige personale fritaget for ansvaret for tvangshandlinger. Det mener Børnerådet er forkert. Vi ønsker, at børn og forældre – uanset børnenes diagnoser – fritages for at tage ansvar for den lægefaglige beslutning om en eventuel tvangshandling.

- Det er ikke korrekt, som BUP-DK hævder, at det primært er unge med spiseforstyrrelser, der indgår i Børnerådets undersøgelse blandt børn og unge i psykiatrien. Af de 56 interviewede børn og unge var blot 11 informanter indlagt pga. spiseforstyrrelsesrelaterede diagnoser. De øvrige børn og unge var i behandling for en bred vifte af andre lidelser, herunder angst, ADHD, psykose, autisme, personlighedsforstyrrelser, depression mv.

Det er min klare overbevisning, at L137 i den nuværende form ikke er gavnlige for børn og unge i psykiatrien. At fastholde placeringen af ansvaret hos forældrene har først og fremmest den konsekvens, at det lægefaglige personale kan træffe beslutning om tvang uden at kunne gøres ansvarlig for beslutningen. Det fjerner børns og unges klageret. Det er ikke i overensstemmelse med Børnekonventionen at fastholde børn i denne retsløse situation.

Børn i psykiatrien har brug for omsorgsfulde og støttende forældre. Det sikrer vi ikke ved at gøre forældrene til medansvarlige for tvangsbehandling – tværtimod. Derfor håber jeg, at Folketinget foretager de nødvendige justeringer i det fremsatte lovforslag og sikrer børn og unge i psykiatrien de rettigheder, FN's Børnekonvention pålægger os at give dem.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet